

RESERVILÄISLIITON LAUSUNTO HE 20/2014 vp 297012: Hallituksen esitys eduskunnalle ampumaratalaksi sekä laeiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Reserviläisliitto on Suomen suurin maanpuolustusjärjestö, jonka tehtävänä on ylläpitää suomalaisten maanpuolustustahtoa, -taitoa ja -kykyä. Liitto kantaa osaltaan vastuuta myös Puolustusvoimien sodan ajan joukkojen kenttäkelpoisuuden ylläpidosta. Reserviläisliiton yli 36.000 jäsenestä lähes 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisen vapaaehtoisen asepalveluksen. Sodan ajan tehtäviin sijoitetut ja muut reserviläiset voivat pitää yllä omia ampumataitojaan sekä fyysistä kuntoaan liiton 343 paikallisyhdistyksessä.

Ampumaurheilu on Reserviläisliiton laajin toimintamuoto ja lähes kaikki liiton jäsenyhdistykset ovat myös ampumaseuroja. Monilla näistä yhdistyksistä on oma, pienehkö ampumarata, jota ylläpidetään talkootyöllä ja erittäin pienillä vuosibudjeteilla. Vuosittain Reserviläisliiton puitteissa järjestetään yli 8.000 erilaista ampumatilaisuutta ja -kilpailua, joissa kirjataan noin 60.000 osallistumiskertaa. Raportoinnin puutteiden johdosta todelliset määrät ovat käytännössä vielä jonkin verran tätä suuremmat.

Reserviläisliiton puitteissa harjoitettava ampumatoiminta liittyy reserviläisten sodan ajan ampumataitojen ylläpitoon, minkä johdosta ampumatoiminta ja sen suorituspaikat poikkeavat jonkin verran perinteisestä urheiluammunnasta. Ammunnassa käytetään laajasti erilaisia sotilaskaliiberisiä sekä puoliautomaattisia pistooleita ja kivääreitä. Omaleimaista ovat mm. ammunnat erittäin lyhyille ja toisaalta erittäin pitkille matkoille sekä ammunta, joihin liittyy liikuntasuoritus. Tarve erityyppisille ampumaradoille ja -paikoille on tästä johtuen laajempi kuin perinteisen urheiluammunnan puolella.

Reserviläisliitto pitää periaatteessa kannettavana sitä, että ampumaratoja koskeva, osittain erittäin vanha lainsäädäntö uudistetaan niin, että siitä syntyy yhtenäinen ampumaratalaki. Vaikka liittoa on kuultu lain valmistelun aikana sekä suoraan että ampumaharrastusfoorumien kautta, ei nyt Eduskunnan käsittelyssä oleva lakiesitys kuitenkaan ole kokonaisuudessaan muodossa, joka tyydyttää Reserviläisliittoa.

Tämän johdosta Reserviläisliitto esittää, että Eduskunnan hallintovaliokunta ottaa huomioon seuraavat liiton muutosesitykset ja muut huomiot lakiesityksen osalta:

Ampumaratalaki pykälä 3

Kannatamme esitystä ampumaratojen jaosta kolmeen luokkaan niillä ammuttujen laukausmäärien perusteella. Esitämme kuitenkin, että vähäiseksi ampumaradaksi määriteltäisiin rata, jolla ammutaan vähemmän kuin 50.000 laukausta per vuosi. Näin siksi, että reserviläisten päivittäinen ampumarajoittelu tapahtuu usein pienillä ampumaradoilla, joiden ylläpidon periaatteita on kuvattu yllä. Näiden ratojen tulevaisuus on sitä turvatumpi, mitä kevyempi hallintomenettely niiden ylläpitoon ja perustamiseen liittyy.

Nyt esitetty 10.000 laukauksen raja ylittyy useimmilla pienilläkin ampumaradoilla. Jos esim. yksi reserviläinen käy kaksi kertaa viikossa harjoittelemassa yhdistyksensä ampumaradalla ja ampuu pienoispistoolilla harjoituksen aikana kaksi 30+30 laukauksen sarjaa, ylittyy 10.000 laukauksen raja jo tämän yhden henkilön toimesta vuoden aikana.

Ampumaratalaki pykälä 8

Kannatamme esitystä, että lupaviranomaisena toimii poliisihallitus. Esitämme kuitenkin, että vähäisen ampumaradan pitämistä koskevista ehdoista ja määräyksistä säädetään asetuksella. Tällöin lainsäätäjän tahtotila pienten ampumaratojen kevyen ylläpidon varmistamisesta toteutuu varmemmin.

Ampumaratalaki pykälä 10

Kannatamme esitystä erillisen ampumaratavalvojan nimeämisestä. Lisäksi esitämme kuitenkin täydennyksenä, että valvojalle sekä ammunnan johtajalle säädetään oikeus tarkastaa myös rataa käyttävän henkilön ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttavat luvat. Tällöin olisi mahdollista selvittää rataa käyttävän henkilön käyttöoikeus radan osalta, hänen henkilöllisyytensä sekä hänen aselupansa. Tällöin henkilön oikeus ammuntaan olisi mahdollista selvittää nyt esitettyä yksiselitteisemmin.

Ampumaratalaki pykälä 12

Kannatamme esitystä maakuntaliiton velvollisuudesta laatia kehittämissuunnitelma maakunnallisten ampumaurheilukeskusten ja muiden ampumaratojen riittävästä määrästä ja sijoitustarpeesta maakunnassa. Esitämme kuitenkin, että ampumarataverkoston kehittämisen suunnittelussa kuullaan aina myös maakunnan keskeisiä maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöjä. Näin maakunnallisissa kehittämissuunnitelmissa tulisivat paremmin otetuksi huomioon myös maanpuolustus sekä puolustusjärjestelmämme rakenteesta johtuva tarve reserviläisten omaehtoiselle ampumarajoittelulle.

Puolustusvoimien sodan ajan vahvuus on 230.000 henkilöä, josta yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Puolustusjärjestelmämme toimivuus edellyttää riittävän kertausharjoituskoulutuksen lisäksi reserviläisten omaehtoista toimintaa ja koulutusta. Tähän kuuluu myös säännöllinen, omaehtoinen ampumarajoittelu, joka edellyttää riittävän kattavan ampumarataverkoston ylläpitoa maassamme. Tämä tulisi ottaa paremmin huomioon ampumatointaan ja -harrastukseen liittyvässä lainsäädännössä.

Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.